

1988-1998

Tien jaar Community Based Rehabilitation Project in het diocees Ndola in Zambia

-door mw. Nel Coumans-

Tien jaar geleden was er in het diocees Ndola in Zambia nauwelijks enige zorg voor de verstandelijk gehandicapten. Zij werden vaak verborgen gehouden in de hut. Men wist niets over oorzaken en preventie. Voor ouders was het hebben van een gehandicapt kind een zware last en men kreeg nergens begrip en hulp. In 1988 vond er op verzoek van de Bisschop vaqn Ndola een onderzoek plaats en daarna werd er gestart met ons eerste CBR-project.

Nu, tien jaar later, zijn er verschillende (succesvolle) programma's en wordt veel gedaan aan het proces van bewustwording. De gehandicapte kinderen die niet zo ver van een dagcentrum afwonen, bezoeken dit centrum gemiddeld drie dagen per week en de jeugdige gehandicapten krijgen een training in praktische vaardigheden zoals in naaien, borduren, houtbewerking.

Om dit alles te kunnen realiseren, was er natuurlijk geld nodig. In eerste instantie hielp de financieringsorganisatie Cebemo. Sinds 1996 is dit overgenomen door de Duitse financieringsorganisatie Misereor. Deze betalen echter niet alle kosten.

Enthousiaste werkers in de Zuid-Nederlandse zwak-

zinnigzorg richtten in 1989 de Stichting Jonathan op. 'Jonathan' ondersteunt nieuwe initiatieven en betaalt b.v. de fietsen voor de vrijwilligers die gehandicapten thuis bezoeken en de trainingen voor de groepen, die zich bezig houden met de bewustwording van de gemeenschap inzake de zorg voor de gehandicapten.

De coördinator van het project zuster Annet en een gehandicapt kind.

Links: 'Winkelcentrum' op het platteland.

Beneden: dubbel gehandicapt meisje voor haar hut.

Het is echter niet goed wanneer een project geheel afhankelijk blijft van financiële hulp van buitenaf. Door alle financieringsorganisaties wordt altijd als voorwaarde gesteld dat het project langzaam maar zeker ten dele door de eigen bevolking moet worden betaald. Een goed streven dat echter moeilijk te verwezenlijken is in sommige projecten en landen.

In Zambia bestaat veel armoede en werkloosheid. Tengevolge van aids sterven veel mensen en er moet voor steeds meer wezen een plaatsje gevonden worden bij familie of burens. Dit brengt extra kosten mee en geld is er gewoon niet. Als gevolg daarvan komen vooral de ernstig verstandelijk gehandicapten vaak in de verdrukking. Toch probeert de leiding van het project op alle mogelijke manieren wat geld bij elkaar te krijgen.

Colofon

Jonathan Nieuws ©

is de periodieke nieuwsbrief van de Stichting Jonathan. Deze nieuwsbrief wordt vier maal per jaar gratis verspreid onder Jonathan-donateurs en sympathisanten van het werk van de stichting.

Adres Stichting Jonathan
Postbus 572, 6400 AN Heerlen
Redactie: Mw. N. Coumans

Vormgeving & Productie: Hein Berendsen PR
Druk: Schrijen-Lippertz

Donaties

Het werk van Jonathan kunt u ondersteunen door uw bijdrage over te maken op:

- Postgiro 596262 of
- Bankrekeningnr. 6377 62606 (Generale Bank Heerlen), met vermelding van: 'Bijdrage voor Jonathan'.

Self Help projects

Waren de vorige projecten allemaal gestart in de 'townships' aan de rand van de steden, in 1997 is men begonnen met programma's op het platteland. Naast een huisbezoekprogramma zijn er 2 Self Help programma's van start gegaan.

De bedoeling hiervan is dat de deelnemers met behulp van deze projecten worden getraind in praktische vaardigheden en daarna in staat zijn door het fokken van kuikens en de opbrengst in de tuinbouw bij te dragen aan het levensonderhoud van de familie. Hierdoor groeit vanzelfsprekend de acceptatie en waardering van de verstandelijk gehandicapten binnen de eigen gemeenschap.

Het eerste project begon in 1997 in Kaniki. U hebt hierover kunnen lezen in de nieuwsbrief van december vorig jaar. Ondanks sombere voorspellingen kon men ons melden dat het fokken en daarna de verkoop goed waren gelukt en men weer opnieuw kuikentjes had ingekocht.

Dank zij vrijwilligers die 's nachts in het hok sliepen, waren de kuikens niet gestolen en was ook de zo gevreesde kuikenziekte niet opgetre-

den. Daarna startte men met een tweede project, een tuinbouwproject. Op twee plaatsen is braakliggende grond verworven die nu met hulp van vrijwilligers wordt ontgonnen. Deze twee projecten kunnen natuurlijk niet goed gaan lopen zonder goede leiding. Twee gehandicapte jonge mannen hebben een tweejarige landbouwopleiding gevolgd en zullen nu onder begeleiding deze Self Help programma's tot ontwikkeling brengen. De verstandelijk gehandicapten uit de omgeving kunnen hier trainingen krijgen.

De opbrengst is uiteraard eerst voor eigen gebruik en als het project eenmaal goed loopt, hoopt men de groente op de markt te kunnen verkopen. Na deze training zullen de gehandicapten ofwel hun familie behulpzaam zijn of tegen een geldelijke vergoeding op de farms werkzaam blijven.

Het initiatief past goed ter plekke op het platteland en het is meer dan de moeite waard deze initiatieven te ondersteunen. Het is bijvoorbeeld gebleken dat de training van vijf geestelijk gehandicapte jongeren op een farm die geleid wordt door Italiaanse vrijwilligers tot goede resultaten heeft geleid.

*Rechts: veilige
bewaarplaats voor
mais, hoog boven
de grond (ter
bescherming tegen
ongedierte).*

*Beneden: gesluierd
zangkoortje tijdens
de Kerst in de
kerk.*

Hoe kunnen wij helpen?

U hebt het natuurlijk al begrepen. Hier is geld voor nodig en wel voor de volgende zaken:

- een degelijk en goed beveiligd schuurtje,
- materialen zoals zaaigoed en kunstmest (in de toekomst wil men gaan werken met organische bemesting),

- voeding voor de deelnemers,
- fietsen voor de begeleiders en vrijwilligers,
- een gebouwtje van waaruit de werkzaamheden starten en waar geschuild kan worden als de tropische regenbuien komen.

De begroting hebben we nog niet ontvangen maar we willen wel al een korte Kerstactie houden.

Ons streven: uitbreiding van onze vriendenkring

Feest in de beschutte werkplaats

Er zijn donateurs die iedere maand een vaste bijdrage geven. Anderen doen dat een keer per jaar, weer anderen eenmalig. Maar we streven vooral naar uitbreiding van onze vriendenkring. In de eerste Nieuwsbrief schreven we: 'Hoe gering elke persoonlijke gift misschien lijkt, sámen staan we sterk.'

De maand December is voor ieder van ons een dure maand maar wij durven toch te vragen: denk ook aan de minst bedeeden in Zambia.

Wij maken het u gemakkelijk. U vindt hierbij een acceptgiro kaart. U hoeft het bedrag en uw naam maar in te vullen, in de envelop bij uw overige betalingen te doen en u maakt mensen in Afrika gelukkig. Vaak wordt er door sceptici gezegd: 'Allemaal mooi, maar wat blijft er allemaal aan de strijkstok hangen?' Geen zorg. Jet en Serf die daar zes jaar hebben gewerkt gaan begin februari (uiteraard op eigen kosten) in Zambia op bezoek en zullen persoonlijk het geld overhandigen.

Zij zullen de plannen uitgebreid bespreken met de twee coördinatoren en vanzelfsprekend zullen zij daarna aan alle gulle gevers verslag uitbrengen in de volgende Nieuwsbrief.

Belastingaftrek door schenking bij notariële akte

In Nieuwsbrief nummer 3 heeft onze penningmeester, Henk Bouwman, u geïnformeerd over de mogelijkheden van belastingaftrek door een schenking bij notariële akte. Intussen zijn al akten al gepasseerd.

Indien u dit ook wilt doen, neem dan contact op met Henk Bouwman of Nel Coumans. U krijgt dan het adres van de notaris en deze zorgt voor de benodigde formulieren. De nota van de akte gaat naar het postadres van de Stichting en wordt door ons voldaan.

Als u er wel voor voelt, maar het artikel kwijt bent, laat het dan even weten. We zenden u graag de benodigde informatie nog eens toe.

Jonathan, het kind waar de stichting naar is genoemd, verzorgt een muzikale bijdrage uit dank voor uw hulp.

Kerst- en Nieuwjaarswens

De bestuursleden van de Stichting Jonathan willen aan het eind van 1998 iedereen danken die met giften de verstandelijk gehandicapten in Zambia heeft geholpen.

Wij wensen u fijne Kerstdagen en een gezond 1999. Ook in 1999 rekenen onze verstandelijk gehandicapte vrienden in Zambia op u en ons. Laten wij allen samen hen niet teleur stellen.

Het Bestuur.